

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

navrhovatele: **T. K.**, narozený dne „X“,
bytem „X“,

a

dalších účastníků: **1) Městský úřad Žatec**,
se sídlem náměstí Svobody 1, 438 24 Žatec,

2) Za rovnoprávné postavení obcí,
jednající volební zmocněnkyní Ing. A. B.,
bytem „X“,

3) SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ,
jednající volební zmocněnkyní D. K.,
bytem „X“,

4) Občané pro Bitozeves,
jednající volební zmocněnkyní I. Š.,
bytem „X“,

v řízení o návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Zastupitelstva obce Bitozeves konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem doručeným Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 16. 10. 2014, a tedy v zákonem stanovené desetidenní lhůtě k podání předmětného návrhu, se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva obce Bitozeves konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.

Návrh

2. Navrhovatel v návrhu uvedl, že předmětných voleb se zúčastnil nejen jako volič, nýbrž i jako člen okrskové volební komise. Dne 6. 10. 2018 přitom spolu s J. Ch.,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

další členkou okrskové volební komise, a M. R., zapisovatelkou okrskové volební komise, navštívili s přenosnou volební schránkou voličku J. Š. v místě jejího bydliště, aby této voličce byl umožněn výkon jejího volebního práva mimo volební místnost. Po příchodu členů okrskové volební komise spolu s jejich zapisovatelkou do bydliště voličky, poté, co proběhla identifikace dané voličky a byla jí odevzdána prázdná úřední obálka, tak tato volička dle navrhovatele nečekaně vytáhla předem vyplněný volební lístek, na kterém bylo viditelné provedené hlasování, a to křížkem označená volební strana č. 5 – „Občané pro Bitozeves“ a odškrtnutím „fajfkou“ označený první kandidát této volební strany. Nato byla volička zapisovatelkou okrskové volební komise upozorněna, že musí být zachována tajnost hlasování, a proto se členové volební komise při vlastním vkládání hlasovacího lístku do úřední obálky a poté do volební schránky k voličce otočili zády. Volička přitom v danou chvíli dle navrhovatele pronesla slova: „To víte, mně přijde důchod až ve středu, tak já jsem to potřebovala“. Na základě toho navrhovatel pojal podezření, že došlo ke korupci této voličky za odevzdání hlasu konkrétnímu kandidátovi a její volba tak neodpovídá svobodné vůli. Následně na doporučení předsedy okrskové volební komise osoba navrhovateli blízká celou záležitost nahlásila Policii ČR, aby věc prošetřila. Dle navrhovatele ke korupci voličů mělo dojít i v minimálně třech dalších případech, a to u manželů I. a P. R. a Z. M., vnuka voličky J. Š. V této souvislosti navrhovatel navrhl, aby soud přezkoumal volební dokumentaci se zvláštním zaměřením na hlasovací lístky vyplněné shodně, jak učinila volička J. Š. Vedle toho navrhovatel navrhl, aby soud provedl výslechy všech čtyř zmíněných voličů a také si vyžádal poznatky zjištěné Policií ČR.

3. Dále navrhovatel uvedl, že při sčítání hlasovacích lístků si povšiml cca 15 až 20 hlasovacích lístků, které byly vyplněny identicky a přitom poměrně specificky, když na nich byl shodně dán hlas pro volební stranu č. 5 – „Občané pro Bitozeves“ a dále vždy po dvou preferenčních hlasech prvním dvěma kandidátům z volební strany č. 1 – „Za rovné postavení obcí“ a z volební strany č. 2 – „SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ“. Dle navrhovatele je možnost náhodné shody ve vyplnění preferenčních hlasů na hlasovacích lístcích v takovém rozsahu velice nepravděpodobná, což vede navrhovatele k podezření, že docházelo k nepřípustné manipulaci s volebními lístky a tzv. „zatmění“ volebního výsledku. Dle navrhovatele se jedná o skutkově obdobný případ, který řešil Krajský soud v Ústí nad Labem pod sp. zn. 40 a 22/2014 a sp. zn. 40 A 26/2014, přičemž žalobce navrhuje, aby soud přezkoumal volební dokumentaci i ve shora uvedeném smyslu.

Vyjádření dalšího účastníka řízení 1)

4. Městský úřad Žatec, jakožto další účastník řízení 1), k předmětnému návrhu ve vyjádření uvedl, že jako pověřený obecní úřad plnil veškeré úkony dle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), přičemž v průběhu voleb mu nebyla oznámena žádná pochybení, ani nikým nebyl informován o jakýchkoliv aktivitách či činnostech, které by průběh hlasování mohly ovlivnit. Závěrem podotkl, že informace o vyšetřování Policií ČR, jak tvrdí navrhovatel, mu nejsou známy.

Vyjádření dalších účastníků řízení 2), 3) a 4)

5. Volební strana č. 1 – „Za rovné postavení obcí“, jakožto další účastník řízení 2), dále volební strana č. 2 – „SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ“, jakožto další účastník řízení 3), a volební strana č. 5 – „Občané pro Bitozeves“, jakožto další účastník řízení 4), k předmětnému návrhu poskytli společné vyjádření, v němž vyhodnotili podaný návrh jako nedůvodný. K věci uvedli, že není neobvyklé, že volička Š. měla při příchodu okrskové volební komise do jejího bydliště předem vyplněný volební lístek, když většina voličů si volební lístky vyplňuje v klidu doma po promyšlení, což odpovídá skutečnosti, že volební lístky jsou voličům předem doručovány do jejich bydlišť. K tomu, co při hlasování volička Š. všechno sdělovala a říkala, se nemohou účastníci vyjádřit. Dále účastníci řízení uvedli, že navrhovatel v návrhu nekonkretizoval, jaké jemu dostupné informace mu byly poskytnuty o dalších třech údajně zkorumpovaných voličích. Závěrem účastníci řízení uvedli, že soud by při projednávání předmětného návrhu měl brát v potaz osobu navrhovatele, když navrhovatel byl řadovým členem pětičlenné okrskové volební komise v předmětných volbách a zároveň je synem Ing. I. K., který kandidoval za volební stranu č. 3 – „ANO 2011“, která však ve volbách nezískala většinu pro sestavení koalice, což se naproti tomu podařilo právě všem dalším účastníkům řízení 2), 3) a 4). Z toho účastníci řízení dovozují, že navrhovatel podal předmětný návrh jako pokus o možné zvrácení výsledku voleb s cílem umožnit nové hlasování, v němž by uspěla volební strana otce navrhovatele. Otec navrhovatele byl přitom oznamovatelem údajných nepravostí na Policii ČR, což dle účastníků znamená, že navrhovatel musel svému otci sdělit veškerá svá zjištění z průběhu voleb, čímž navrhovatel porušil volební slib a svoji povinnost postupovat jako člen okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

Replika navrhovatele k vyjádřením dalších účastníků řízení

6. V následně učiněné replice k vyjádřením dalších účastníků řízení navrhovatel setrval na tvrzeních obsažených v návrhu, které ještě více z hlediska skutkového stavu konkretizoval. Nově soudu navrhuje, aby ve věci byla vyslechnuta i I. Š. Závěrem navrhovatel podotkl, že v návrhu zmiňované věrší množství identicky vyplněných volebních lístků je ukazatelem na zneužití přístupu k seznamu voličů, přičemž před volbami měli přístup k seznamu voličů další účastníci řízení 2), 3) a 4), jmenovitě Ing. A. B.

Posouzení věci soudem

7. Podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je již výše citovaný volební zákon, podle jehož ust. § 60 odst. 1 podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
8. Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu na neplatnost hlasování se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován, neboť byl v den voleb k trvalému pobytu přihlášen v obci Bitozeves a byl zapsán v příslušném volebním seznamu.
9. Již v úvodu odůvodnění usnesení bylo zmíněno, že navrhovatel se předmětným návrhem domáhal vyslovení neplatnosti hlasování do Zastupitelstva obce Bitozeves.
10. Podle ust. § 60 odst. 2 volebního zákona návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.
11. Z této právě předestřené zákonné úpravy obsažené ve volebním zákoně vyplývá, že návrh na neplatnost hlasování ve volbách je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že tato protizákonnost ovlivnila výsledek hlasování, a to hrubým způsobem, v důsledku čehož došlo k výrazně odlišným výsledkům voleb, tedy k jinému složení zastupitelského sboru, nežli pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).
12. V souladu s ust. § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba

byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II volebního zákona Městský úřad Žatec. Z obsahu návrhu pak dle soudu jednoznačně vyplývá, že navrhovatel mj. napadá dosažený volební výsledek kandidátů za volební stranu č. 5 – „Občané pro Bitozeves“, dále za volební stranu č. 1 – „Za rovné postavení obcí“ a za volební stranu č. 2 – „SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ“. V souladu s výše citovaným ust. § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou pak dalšími účastníky řízení i tyto tři volební strany.

13. V daném případě navrhovatel vznesl konkrétní námitky ve vztahu k voličce J. Š. a dále již obecně a vágně k voličům I. a P. R. a voliči Z. M. s tím, že se mělo jednat o zkorumpované voliče, neboť volili zcela shodně a přitom specificky - křížkem označili volební stranu č. 5 – „Občané pro Bitozeves“ a odškrtnutím „fajfkou“ označili prvního kandidáta této volební strany. Vzhledem k této skutečnosti soud přikročil k ověření tvrzení navrhovatele skrze volební dokumentaci, kterou soudu předložil další účastník řízení ad 1). Z volební dokumentace, a to konkrétně z platně i neplatně odevzdaných hlasovacích lístků, přitom soud nezjistil, že by volební dokumentace potvrzovala pravdivost tvrzení navrhovatele. V platně i neplatně odevzdaných hlasovacích lístcích se nenacházel ani JEDINÝ hlasovací lístek, který by byl vyplněn tak, jak konkrétně výše specifikoval navrhovatel. V odevzdaných hlasovacích lístcích (platných) se nacházel toliko jeden hlasovací lístek obsahující odškrtnutí „fajfkou“ jakožto preferenční hlas u prvního kandidáta volební strany, k níž volič připojil i křížek pro volební stranu daného kandidáta, ovšem volič současně na hlasovací lístek umístil i další tři křížky představující preferenční hlasy z dalších dvou volebních stran, čili hlasovací lístek byl vyplněn zcela jinak, než tvrdil navrhovatel. Námitky navrhovatele a jeho domněnky vůči voličům J. Š., I. a P. R. a Z. M. soud tak vyhodnotil jako zcela neopodstatněné. Neopodstatněnost navrhovatelových námitek v tomto směru pak umocňuje skutečnost, že pokud volič vyplní hlasovací lístek jinak než křížkem, tj. např. odškrtnutím „fajfkou“, kroužkem, puntíkem, tak se k tomuto označení nepřihlíží. V daném případě tak nebyl odevzdán platný preferenční hlas pro prvního kandidáta z volební strany, u níž volič současně připojil i křížek pro volební stranu daného kandidáta. Navíc, i kdyby preferenční hlas byl u daného kandidáta vyznačen křížkem, tak by se k němu stejně nepřihlíželo vzhledem k současně umístěnému křížku pro volební stranu daného kandidáta.
14. Pokud navrhovatel dovozoval neplatnost hlasování z toho důvodu, že při sčítání hlasovacích lístků si povšiml cca 15 až 20 hlasovacích lístků, které byly vyplněny identicky a přitom poměrně specificky, když na nich byl shodně dán hlas pro volební stranu č. 5 – „Občané pro Bitozeves“ a dále vždy po dvou preferenčních hlasech prvním dvěma kandidátům z volební strany č. 1 – „Za rovné postavení obcí“ a z volební strany č. 2 – „SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ“, tak k tomu soud uvádí, že námitky v tomto směru soud vyhodnotil rovněž jako zcela neopodstatněné. Z volební dokumentace, a to konkrétně z platně i neplatně odevzdaných hlasovacích lístků, totiž soud zjistil, že takto vyplněných hlasovacích lístků (všechny platné) bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vyplněno jen 7, a tedy nijak neobvyklé množství pro danou obec, neboť shodně vyplněných hlasovacích lístků v rozličných kombinacích hlasů pro volební stranu s preferenčními hlasy pro jednotlivé kandidáty v řádech jednotek kusů soud shledal hned několik skupin. Takto shodně vyplněné volební lístky, včetně těch vyplněných, jak tvrdil navrhovatel, přitom byly v menšinovém počtu ve srovnání s jinými shodně vyplněnými hlasovacími lístky, kdy specifická vyplnění byla mnohem výraznější – hlas pro volební stranu č. 3 – „ANO 2011“ a dále vždy jeden preferenční hlas třetímu kandidátovi z volební strany č. 4 – „Komunistická strana Čech a Moravy“, přičemž takto vyplněných hlasovacích lístků soud zjistil hned 11. Shodně vyplněné hlasovací lístky v řádech jednotek kusů nemohou vést bez dalšího k závěru o zmanipulování voleb v důsledku korupce voličů. Soud navíc nepřehlédl velké množství hlasovacích lístků, v nich občané obce Bitozeves volili v rozličných kombinacích právě a jen volební stranu č. 5 – „Občané pro Bitozeves“, dále za volební stranu č. 1 – „Za rovné postavení obcí“ a volební stranu č. 2 – „SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ OBCÍ“.

15. Soudem provedená kontrola volební dokumentace bezpečně vyvrátila tvrzení navrhovatele o nepřipustném zmanipulování vůle voličů při volbách do Zastupitelstva obce Bitozeves konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Navrhovatel nepříhodně poukazoval na případy, které řešil Krajský soud v Ústí nad Labem pod sp. zn. 40 A 22/2014 a sp. zn. 40 A 26/2014, když v předmětné věci se nejednalo o obdobné případy.
16. Závěrem soud považuje za vhodné směrem k navrhovateli připomenout v návaznosti na svá předchozí rozhodnutí (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011 – 87, který je dostupný na www.nssoud.cz), že soudní řízení vedené dle s. ř. s. ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by si soud sám vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatele tížilo důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení. S tím koresponduje i závěr, ke kterému dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, který je dostupný na www.usoud.cz: *„lid je zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“*
17. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vyslovení neplatnosti hlasování do Zastupitelstva obce Bitozeves, a proto návrh ve výroku I. usnesení zamítl.

18. Ve výroku II. usnesení pak současně soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle ust. § 93 odst. 4 s. ř. s. v soudnictví ve věcech volebních takové právo účastníkům nepřísluší.
19. O návrhu soud v souladu s ust. § 90 odst. 3 s. ř. s. rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jeho doručení bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené volební dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování výslechy účastníků či svědků apod.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** podle ust. § 104 odst. 1 s. ř. s. věta před středníkem opravné prostředky přípustné.

Usnesení nabývá právní moci podle ust. § 93 odst. 5 s. ř. s. dnem vyvěšení na úřední desce soudu.

Ústí nad Labem 29. října 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu